

Fólkatingsval

Lítil áhugi fyri fólkatings- valinum

Tað er ikki bara valluttøkan, ið bendir á, at lítil áhugi er fyri fólkatingsvalinum. Í hesum døgum rigga politisku flokkarnir til val og hava fleiri feløg seinastu vikurnar lýst til aðalfundir og uppstillingarfundir. Felags fyri fleiri av hesum fundum er, at lýst verður til uppstillingarfund til komandi løgtingsval, meðan einki verður nevnt nakrastaðni um uppstilling til fólkatingsvalið.

HALLUR AV RANA

HALLUR@SOSIALURIN.FO

Næstu mánaðirnar skulu føroyingar ikki færri enn tvær ferðir á val. Hóast eingin veit við vissu nær Lars Løkke Rasmussen, danski forsætisráðharrin, og Aksel V. Johannesen, løgmaður, útskriva ávikavist fólkatingsval og løgtingsval, so er tað mest sannlíkt, at fólkatingsvalið verður tað fyrra av teimum.

Fólkatingsval skal vera í seinasta lagi týsdagin 18. juni í ár, men tað er ikki vanligt í Danmark, at Fólkatingið situr alt skeiðið út. Tí vænta politiskir eygleiðarar, at valið verður útskrivað fyrr og við in.fo fyrr í vikuni segði Hans Engell, politiskur eygleiðari í Danmark, at hann væntar valið verður einaferð millum 19. mars og 26. mai.

- 19. mars er eitt gott boð upp á ein fólkatingsvaldag, men tað kann líka so væl haldast ein av teimum trimum týsdøgum í mars og í apríl. Eftir páskir síggi eg ikki annan møguleika, enn 26. mai, segði Hans Engell við in.fo.

Í Føroyum bendir einki á, at løgmaður er um at útskriva løgtingsval enn og er tað sostatt sannlíkt, at tað verður sama støðu sum fyri fyra árum síðan, tá fólkatingsvalið var nakrar fáar mánaðir áðrenn løgtingsvalið.

Lítil áhugi

Tað er kortini eingin ivi um hvat val fyllur meira í huganum hjá føroyingum. Fyri fyra árum síðan var valluttøkan til løgtingsvalið 88,8 prosent, meðan valluttøkan til fólkatingsvalið var 65,6 prosent, ið enná var ein framgongd frá 2011, tá einans 59,8 prosent av veljarunum vóru á vali. Um valluttøkan til løgtingsvalið og fólkatingsvalið verður samanborið er talan um ein mun á 23,2 prosent.

Tjóðveldi gjørdist størsti flokkur til fólkatingsvalið við 24,5 prosentum av atkvøðunum, men størsti bólkurin til valið vóru

tey 34,4 prosentini av samlaða veljarafjöldini, ið als ikki fóru á val.

Tað er ikki bara valluttøkan, ið bendir á, at lítil áhugi er fyri fólkatingsvalinum. Í hesum døgum rigga politisku flokkarnir til val og hava fleiri feløg seinastu vikurnar lýst til aðalfundir og uppstillingarfundir. Felags fyri fleiri av hesum fundum er, at lýst verður til uppstillingarfund til komandi løgtingsval, meðan einki verður nevnt nakrastaðni um uppstilling til fólkatingsvalið.

Hetta samsvarar eisini við tey sjónarmið, ið stjórn málafrøðingurin Uni Holm Johannesen, førir fram aðrastaðni í blaðnum, har hann vísir á, at sum heild er tað ein lunkaður áhugi fyri fólkatingsvalinum millum veljarar, flokkar og politikarar.

Stilla upp

Søguliga sæð hevur fólkatingsvalið síðan heimastýrslógina ikki altið verið sett í fremstu røð hjá flokkunum, og hongur tað kanska saman við, at sessirnir hava mist nakað av sínum týðningi, ið søgufrøðingurin Hans Andrias Sølvará vísir á aðrastaðni í blaðnum.

Nakrir flokkar hava enná av ymiskum ávum valt ikki at stilla upp til fólkatingsval. Fólkaflokkurin stillaði ikki upp í 1950 og 1953. Sjálvstýrisflokkurin var ikki á vallistanum í 1957, 1960, 1964, 1966, 1968 og 1975, meðan Miðflokkurin ikki stillaði upp í 1994 og 1998.

Kendasta dømi er nokk Tjóðveldi, har formaður floksins fleiri ferðir hevur sagt, at hann ikki tekur undir við, at flokkurin stillar upp til fólkatingsval. Kortini hevur flokkurin stillar upp til hvørt fólkatingsval síðan 1973, men í 1964, 1966, 1968 og 1971 varð samtykt ikki at stilla upp, aftaná at flokkurin fyrstu ferð var á vallistanum til fólkatingsvalið í 1960.

Hóast tað sostatt ikki er óvanligt, at flokkar halda seg aftur at stilla upp til fólkatingsval, so bendir alt á, at teir veljarar, ið fara á val til komandi fólkatingsval, fáa høvi at velja millum allar flokkar. Sambært spurnarumfari millum floksformenninir, ið til ber at lesa aðrastaðni í blaðnum, er tað nevnliga eingin teirra, ið ikki ætlar at stilla upp.